

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversaria solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

SECTIO VLTIMA.

Argumenta adversaria solvuntur.

- 66 **A**D locum Aristotelis respondeo admittendo locum Philosophi; quia maxime confirmat nostram sententiam, nam si ipse ait ibi esse analogiam, & ea esse analogia, quæcunque ita se habent, ut unum sit ad aliud, in ratione entis præcisa simpliciter nulla dabitur analogia, quia in tali ratione non datur aliud, & aliud, nec plura, quæ ita sunt, ut unum sit propter aliud, quia in ente ut sic præciso solum est unica ratio essendi indivisibilis sine ulla pluralitate. E contra vero in inferioribus entis dantur plura, quæ ita se habent, ut unum sit ad aliud, ac proinde datur aliud ad aliud, creatura nimirum ad Deum, accedens ad substantiam; cum autem hoc totum sit ratione differentiarum, dabitur in illis analogia, quæ vocatur physice inæqualitatis, non autem analogia metaphysica, de qua hic loquimur: ergo in ratione entis potius datur univocatio, quam analogia metaphysica.
- 67 Ad secundum respondeo distinguendo maiorem; si non adæquat virtutem causæ, quam causa habet ex parte differentie, & nihilominus effectus, & causa conveniunt in una indivisibili ratione superiori participando illam ex parte sui sine aliqua inæqualitate, nego; quod contingit in nostro casu si participant cum inæqualitate, concedo ex parte superioris, quo nullo modo evenit in ente respectu Dei, & creaturarum.
- 68 Ad tertium distinguo, ratio entis præcisa ab omni, quod est proprium Dei, & a creaturis nego; ipsa ratio entis adæquate & realiter sumpta secundum quod adæquate est Deus ratione differentie increate concedo; sed hoc non est contra nos, quia solum loquimur de ratione præcisa entis.
- 69 Ad quartum eodem modo respondeo, & addo; potius hæc duo argumenta probare illam rationem entis non esse præcisam, quam supposita præcissione, non esse univocam; unde negamus ens ut sic, quatenus ens est simpliciter præcisum sub illa formalitate adhuc quatenus ex parte sua descendit ad creaturam esse ens per participationem, & ut descendit ad Deum, esse ens per essentiam; nam licet creatura sit ens participatum, & Deus sit ens per essentiam, & imparticipatum ratione propriarum differentiarum, ens autem commune utrique sicut præcindit ab utroque, & abstrahit a differentiis utriusque, ita abstrahit ab ente per essentiam, & ab ente per participationem, unde non est unum, nec aliud, sed unum commune illis.
- 70 Ad quintum respondeo, concedendo maiorem, & distinguendo minorem; ens non ponitur cum ultima differentia sine intermedijs, concedo; v. g. homo non est ens rationale præcise, sed potius ens per se corporeum, vivens, sensibile, rationale, quia contra naturam est transitus de termino extremo ad extremum sine medio; ens non ponitur cum omnibus differentiis (ut in Logica late dictum est) nego.
- 71 Ad ultimum respondeo negando minorem; ad probationem illius nego absolute illam maiorem, quia genus non solum debet esse univocum, sed etiam debet esse extra rationem differentiarum, ut patet ex dictis latissime in Logica.

QVÆSTIO III.

Utrum supposita præcissione entis simpliciter transcendentia illius tollat univocationem?

SECTIO I.

Sententia Adversariorum proponitur.

PRIMA sententia est aliquorum Thomistarum asserentium, transcendentiam entis tollere univocationem illius, & causare analogiam in ipso respectu inferiorum: hanc sententiam amplectitur P. Hurtado in *Logica*, disp. 9. sect. 4. subsect. 5. qui antequam hanc sententiam probet, ut melius eam propugnet, & oppugnet adversariam, asserit inter rationes transcendentis & non transcendentis dari hoc maximum discrimen, videlicet quod rationes non transcendentis habeant eandem perfectionem essentialiam, quando abstrahuntur, ac quando contrahuntur: v. g. animal habet in homine totam perfectionem essentialiam, quam habet pro ut abstractam, quia licet in homine coniungatur rationalitati; cum tamen rationalitas non imbibat in se animalitatem, sit ut tantum sit perfectio accidentaliter metaphysice loquendo respectu animalis, & per consequens idem animal formaliter sine aliqua dissimilitudine, & inæqualitate essentiali est in omni statu tam abstractionis, quam contractionis, ita ut idem formalissime sit in homine, & in equo sine aliqua dissimilitudine, aut inæqualitate essentiali; sicut eadem materia prima est in homine, & in cadavere; sine eo quod in illo habeat maiorem perfectionem essentialiam, ac in hoc. Secus vero asserit Hurtado contingere in transcendentibus, quorum conceptus communis quidditativus, & essentialiter sit perfectior in suis inferioribus ratione transcendentie, quia imbibitur essentialiter in differentiis eorum, quam si non esset in illis; atque ideo cum non sint duo conceptus, entis conceptus, & conceptus substantie, sit ut cum substantia sit perfectior accidenti quidditative, & essentialiter, ipsum etiam ens contractum in substantia sit perfectius quidditative, & essentialiter se ipso, pro ut contractum in accidenti; unde ipsum ens præcisum est æquale ipsum autem formalissime contractum est inæquale sibi essentialiter, & quidditative; hæc sententia probatur sic.

Primo, quia analogia sunt quorum nomen est commune, ratio vero significata per nomen nec omnino eadem, nec omnino diversa, sed partim eadem, partim diversa; sed transcendentia efficit, ut ratio significata per nomen sit partim eadem, partim diversa: ergo transcendentia causat analogiam. Minor probatur, quia ille conceptus transcendens, ut abstractus est omnino idem cum ipso conceptu ut contracto; sed pro ut abstractus est idem, & ipse pro ut contractus est diversus, cum sit de ultimo, & intrinseco conceptus substantie, & accidentis ratione transcendentie, & accedens & substantia sunt diversa: ergo